

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

โดยธรรมชาติ ร่างกายมันแปรสภาพอยู่ตลอดเวลา มันเสื่อมสภาพนะ เวลาทางวัตถุ เห็นใหม่ เขามีมูลค่าเสื่อมสภาพด้วย ร่างกายเราก็ดีค่าเสื่อมสภาพ มันเสื่อมสภาพไปตลอดเวลา แต่เราไม่เห็นเราไม่เข้าใจ พอเราไม่เข้าใจ เราก็คิดสภาวะอยากให้มีมันคงที่ เวลามันเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาเราถึงไปเห็น แล้วถ้าเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา ถ้าเราอ่อนแอนะ ครูบาอาจารย์ท่านบอกเลย ป่วย ๒ คน คนๆ เดียวนี้ป่วย ๒ คน เพราะร่างกายมันป่วยอยู่แล้ว เห็นใหม่ แล้วหัวใจมันป่วยด้วย

ถ้าร่างกายมันป่วย แต่หัวใจมันไม่ป่วย เห็นใหม่ มันรักษาง่าย คนถ้าอยู่ในวงการแพทย์จะรู้เลย ถ้าคนจิตใจเข้มแข็งจะรักษาง่าย ถ้าคนอ่อนแอเนะมันซ็อก เวลามันซ็อกนี้รักษายากมาก เพราะเขาต้องรักษาอาการซ็อกนั้นด้วย แล้วยังต้องรักษาอาการไข้นั้นด้วย เห็นใหม่ ถ้าป่วย ๒ คนคือใจก็ป่วย กายก็ป่วย

ถ้าป่วยคนเดียวเนะ ร่างกายมันป่วยธรรมชาติของมัน แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาสำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้วจะอยู่นือโลก เห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังมีหมอประจําตัวเลย หมอชีวกนะเป็นหมอประจําตัวขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะป่วยหลายหน แล้วหมอชีวกเป็นผู้รักษา ร่างกายมันป่วยโดยธรรมชาติของมัน แต่หัวใจมันไม่ป่วย

แล้วเวลาถ้าหัวใจมันไม่ป่วย เห็นใหม่ คุณติ เวลาธรรมโอสถ ถ้ารักษาด้วยธรรมโอสถนะ โรคอะไรมันก็หายได้ โรคอะไรก็หายนะ ถ้ามันไม่มีกรรมรุนแรงมาตัด แต่ถ้าถึงเวลากรรมมันมาตัดรอน คุณติ พระอรหันต์ยังเครื่องบินตกตายได้เลย พระอรหันต์นะ เวลามีปัญหาขึ้นมา เห็นใหม่ โคนโจรทุบตาย นี่เป็นพระอรหันต์ จิตที่เป็นพระอรหันต์ มันพ้นจากกรรมทั้งหมด แต่สุอุปาทิเสสนิพพานคือว่ายังมีร่างกายอยู่ คือมันจับต้องอยู่ มันยังมีร่องรอยอยู่ กรรมมันตามทันตรงนั้นละ กรรมมันตามทันร่างกายเห็นใหม่

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไปปรินิพพาน เห็นไหม เวลาข้ามลำธาร น้ำมันขุ่นมาก แล้วเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “อานนท์ เราหิวน้ำกระหายน้ำเหลือเกิน”

พระอานนท์บอกว่า “ขอให้ไปข้างหน้าเถิด เกรียนพึงผ่านไป น้ำข้างหน้าจะสะอาดจะใส” ไม่อยากให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าดื่มน้ำที่ขุ่น

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “เรากระหายเหลือเกิน” ให้พระอานนท์ไปตัก

เวลาพระอานนท์ไปตัก เริ่มต้นตักเอาบาตรนี้ไปตัก เพราะสมัยพุทธกาล สมัยที่เราชุดงักกัน เข้มแข็ง เวลาไปมันมีบาตร เอาบาตรนี้ใช้แทนทุกอย่างได้ เอาบาตรไปตักน้ำ น้ำที่ขุ่นๆ เห็นไหม ด้วยอำนาจบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า น้ำนั้นใสเหนียวเลย บริเวณนั้นขุ่นหมด เฉพาะที่ตักนั้นใสขึ้นมา พระอานนท์ชื่นใจมาก ไปถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่แล้ว ชื่นใจนะ “สิ่งใดที่ไม่เคยมีเคยเป็นก็เป็นแล้ว...” เห็นไหม น้ำขุ่นทั้งหมดเลย แต่บริเวณที่ตัก มันใส เฉพาะตรงนั้น ให้ไปถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์นะ พระอานนท์เป็นพระโศคาบัน ไม่เข้าใจครบวงจร แล้วนี่พระอานนท์ถามว่า “ทำไมมันถึงเป็นอย่างนั้น”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “รู้อย่างนั้นด้วยอำนาจวาสนา ด้วยบารมี ด้วยฤทธิ์ของผู้ที่อุปัฏฐากอยู่ ด้วยฤทธิ์ของเทวดาต่างๆ บันดาลให้น้ำตรงนั้นใสได้”

“แต่ที่น้ำมันขุ่นๆ เพราะอะไร”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “ตอนที่สร้างสมบุญญานิยามมาเป็นพระโพธิสัตว์ เคยเป็นพ่อค้าโคต่างชนิดหนึ่ง แล้วไปค้าทางเกรียน เวลาโคข้างหน้าเขาผ่านไปก่อน น้ำมันขุ่นแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพ่อค้าด้วย ตามเกรียนนั้นมา โคขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะกินน้ำ...” และก็ด้วยความคิดแบบพระอานนท์ อยากให้กินน้ำใสๆ ก็ดึงไว้ก่อน ไม่ให้กิน ไปกินข้างหน้า ถึงเวลากรรมมันให้ผล เห็นไหม

เวลาเป็นโรคเจ็บหน้าอก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นโรคเจ็บหน้าอกนะ พระอานนท์อุปัฏฐากอยู่ เป็นเพราะอะไร? เป็นเพราะเคยเป็นมวยปล้ำ เคยเป็นอะไรมา กรรมมันมีให้

ตลอดมา นี่สอุปาทิเสสนิพพาน คือร่างกายยังมีอยู่มันตามมา ตามมาถึงร่างกาย แต่ด้วยฤทธิ์ เห็นใหม่ น้ำชุ่มๆ มันก็ใส ความเจ็บไข้ได้ป่วยนี้ธรรมโอสถมันก็รักษาได้ สิ่งที่รักษา

เรื่องนี้เป็นเรื่องของอกิถุญา ๖ เรื่องของร่างกาย แต่ถ้าเรื่องของพระอรหันต์ มันอยู่ด้วยเรื่องของหัวใจนะ เรื่องของพระอรหันต์เป็นเรื่องของหัวใจ คุณก็บัพที่อยู่ที่ได้ บัพใจอยู่ยาก เวลาเราบัพหัวใจ บัพเรือนใหญ่โตมหาศาลเลยแต่มันเค็ดร้อน มันบัพหัวใจ เห็นใหม่ เราก็ต้องคืดต้องหาทางออกกัน ถ้าบัพที่อยู่ที่ได้ ที่จะบัพแคบขนาดไหน จะเป็นกระต๊อบห้องหอขนาดไหน แต่ถ้าหัวใจมีความสุข เห็นใหม่ บัพที่อยู่ที่ได้ บัพใจอยู่ยาก

สิ่งต่างๆ นี่มันเป็นเรื่องของความรู้สึก ถ้าความรู้สึกอย่างนี้ ถ้าเราทุกข์เรายากนะ คนทุกข์คนยากสิ่งต่างๆ มันจะหามาจนเจือชีวิต เวลาคนมันมั่งมีศรีสุขขึ้นมา นี่บัพคั้นหัวใจแล้ว พอบัพคั้นหัวใจเพราะอะไร? เพราะสิ่งต่างๆ มันมีทั้งนั้นนะ เราจะต้องการสิ่งใด บัจจัยเครื่องอาศัยมันมีพร้อมหมดเลย แต่หัวใจมันไม่เคยพอ คัดหาความทะยานอยากในหัวใจ มันไม่เคยอึดเต็มนะ แล้วเราถมเท่าไรมันก็ไม่ยอมเต็ม เห็นใหม่ มีแต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้แหละมาถมให้มันเต็ม

เรามาเสียสละกัน เรามาทำบุญกุศลกัน บุญกุศลนี้แหละจะไปถมหัวใจนี้ให้มันเต็ม ถมหัวใจให้มันเต็มนะ เพราะอะไร ถ้ามันมีอำนาจวาสนาของมัน มันมีเวลาจุกคิด ถ้ามีอำนาจวาสนาอำนาจวาสนาคือการเสียสละ คือการมองเห็นต่างๆ เราเสียสละ คุณก็ เราเสียสละจนเราเคยชินขึ้นมา นี่ เราเห็นความทุกข์ความยากของคน เราก็อยากจะช่วยเหลือเจือจานเขา แต่ถ้าเราทุกข์เรายาก เราจะเอาอะไรไปเสียสละ เพราะเราก็ทุกข์เราก็คาย เราก็ขาดแคลนอยู่แล้ว เขาก็ขาดแคลน เห็นใหม่

แต่ถ้าหัวใจมันเป็นธรรมนะ เราขาดแคลน มีเท่าไรเราก็แบ่งปันกันได้ ถ้าความแบ่งปันกันอันนี้มันทำให้สังคมนี้ไม่เค็ดร้อนขึ้นไป เห็นใหม่ ในครอบครัวเราก็ไม่เค็ดร้อน ในต่างๆ ก็ไม่เค็ดร้อน ความไม่เค็ดร้อนจากข้างนอก แต่เรื่องหัวใจไม่มีวันพอ มีความอึดเต็มขนาดไหน มันก็เป็นอนิจจัง “สิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นเป็นอนัตตา” เพราะมันทุกข์บ่อยๆ ทุกข์ซ้ำทุกข์ซาก หัวใจนี้เราทุกข์มามหาศาลเลย เดียวก็รอบหนึ่งๆ เห็นใหม่ มันเป็นอนัตตาเพราะมันหมุนเวียนตลอดไป สภาวะแบบนี้

แต่ถ้าเราทำความสงบของใจ เราจะไม่ไปตามมัน เห็นใหม่ เราดูภาชนะที่พร่องด้วยน้ำ เวลาเขาจะมีเสียงดังมาก หัวใจที่มันพร่องอยู่ มันทุกข์อย่างนี้ แล้วถ้าเราทำความสงบของใจ เรา

ถมมันจนเต็ม มันเต็มนะ มันเต็มแล้วเดี๋ยวมันก็พร่องอีก เพราะอะไร? เพราะเป็นอนิจจัง สมาธิเป็นอนิจจัง เพราะอะไร ความสงบของใจนี่ก็เป็นอนิจจัง สรรพสิ่งนี้เป็นอนิจจัง แต่ถ้าเราพิจารณาไป สรรพสิ่งเป็นอนิจจัง มันเป็นอนิจจัง “สิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งนั้นเป็นทุกข์”

เวลาหาสิ่งใดต่างๆ มา มันพร่องอยู่ตลอดเวลา ใช้สอยไปมันก็พร่องของมันตลอดไป สิ่งนี้มันพร่องอยู่ตลอดไป เห็นไหม แต่เราทำอย่างไร แล้วพร่องนี้เราจะใช้ปัญญาใคร่ครวญมันอย่างไร ถ้ามันใคร่ครวญสภาวะแบบนี้ขึ้นมา ปัญญามันเกิดอีกชั้นหนึ่ง ถ้าปัญญามันเกิดอีกชั้นหนึ่ง ปัญญามันไปรู้ความบกพร่องของหัวใจใจ ความบกพร่องของโลก เพราะโลกนี้พร่องอยู่เป็นนิตย์

คูลี ทางรัฐบาลทางฝ่ายปกครองเขาต้องพยายามจุนเจือรักษา เห็นไหม เวลาสร้างสิ่งใดไว้แล้วต้องมึงบ งบรักษา งบคุณรักษามัน ต้องดูแลมันตลอดไป มันพร่องอยู่เป็นนิตย์ ไม่มีอะไรคงที่เห็นไหม แล้วถ้าเราประพฤติกฎปฏิบัติของเราขึ้นมา จนหัวใจถ้ามันคงที่ได้ล่ะ สิ่งที่ยิ่งที่มีนะ เห็นไหม ปรมาตถธรรมนี้ สิ่งที ๑๐๐ เปอร์เซนต์ สิ่งที่เป็นสะอาดบริสุทธิ์ ๑๐๐ เปอร์เซนต์มี แต่ทางโลกเขาไม่มี เพราะมันหมุนไปอย่างนั้น วัฏฏะเป็นอย่างนี้ไง แล้วเราก็มวนอยู่ในวัฏฏะ เห็นไหม ธรรมะเราประเสริฐ ประเสริฐอย่างนี้ไง

เราอยู่ในทะเล ทะเลในโอฆะนะ เราต้องไปในทะเลนั้น เห็นไหม คูลี เวลาโบราณเขาเรือแตก เขาอยู่ในกลางทะเล เขาต้องพยายามรักษาชีวิตเขาไป ให้พ้นให้ขึ้นฝั่งให้ได้ นี่ก็เหมือนกัน ในวัฏฏะมันก็เป็นอย่างนั้น อยู่ในวัฏฏะมันก็วนอยู่อย่างนี้ แล้วพวนอยู่อย่างนี้ ถ้ามันไล่ไปอยู่นะ เราพยายามตื่นต่อโลก เราจะไม่เห็นความทุกข์อย่างนี้เลย มันตื่นเต้นไปนะ มันไม่เห็นคุณค่าของชีวิตเลย

แต่ถ้าเรามาได้คิดของเรา เห็นไหม นี่มรณานุสติ ระลึกถึงความตายตลอดเวลา ถ้าระลึกถึงความตายนี้ สิ่งทำงานของโลกเราก็ต้องอาศัยมัน มรณานุสติ เพราะถึงที่สุดแล้ว มันถึงที่สุดแล้วมันจบสิ้นกระบวนการของมัน แต่ถ้าเราแสวงหาอยู่อย่างนี้ มันแสวงหาตลอดไป มันถึงต้องว่า ถ้าสิ้นสุดกระบวนการของมัน มันก็ใช้แค่หมดชีวิตนี้ไง ถ้ามันใช้แค่หมดชีวิตนี้ ปัจจัยเครื่องอาศัยมันก็เท่านั้นใช้ไหม ถ้ามันใช้เท่านี้เราก็ไม่ตื่นไปกับเขา ถ้ามีมรณานุสตินะ มันจะทำให้เราไม่ตื่นไปกับโลกจนเกินกว่าเหตุ คนเกิดมามีทุกข์เป็นเรื่องประจำใจ อุปสรรคในชีวิตนี้มีตลอดนะ

คูลี เวลาสถาปนาเป็นกษัตริย์แล้ว เห็นไหม กษัตริย์ขึ้นอยู่บนยอดเขา กษัตริย์ไปในดินเขา กษัตริย์นี้ไปอยู่ในหุบในหวนะ ก็กษัตริย์เหมือนกัน กษัตริย์ก็ยังมีสูงมีต่ำ เห็นไหม ชีวิตของ

กษัตริย์ก็ยังมีสภาวะแบบนั้น แล้วชีวิตของเรา ชีวิตของปุถุชน ชีวิตของธรรมดาของเรา มันก็ต้องมีอุปสรรคบ้าง ถ้ามีอุปสรรคบ้างเห็นไหม ถ้าหัวใจมันเข้มแข็งนะ หัวใจมันเข้มแข็งมันจะเห็นช่องทางการแก้ไข ถ้าหัวใจมันอ่อนแอเนะ สิ่งที่เป็นอุปสรรคมันจะเป็นกดถ่วงหัวใจ ให้เราแบกรับสิ่งนั้น มันยิ่งทุกข์มากเข้าไปใหญ่เลย

สิ่งใดเป็นอุปสรรคมันเรื่องของกรรมทั้งนั้น เพราะเราใคร่ครวญไม่ถูกต้อง เพราะเราใคร่ครวญไม่ดี เพราะเราตัดสินใจปัญหาไม่ถูกต้อง มันถึงมาเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาให้เราต้องแก้ไขตลอดไป ถ้าเราใคร่ครวญ เราดูปัญหา เราตัดสินใจปัญหาที่ถูกต้อง เหตุการณ์นั้นมันก็จะผ่านไป ด้วยดีของมันตลอดไป

แต่คนเรามันมีกรรมมีเวร กรรมในปัจจุบันนี้ ในกาลในปัจจุบันคือเขาวนปัญญาในการตัดสินใจปัจจุบัน กรรมในอดีตมาเห็นใหม่ กรรมในอดีตมันทำให้เรามีคำนวณผิดพลาด คุณติ เวลาคำนวณอะไรผิดพลาด ตัวเลขผิดพลาดเราต้องไปแก้ไขตรงนั้น เห็นไหม แล้วทำไมมันผิดพลาดล่ะ เครื่องคิดเลขมันยังคิดได้เลย แล้วทางเราเป็นใช้สมองคิด เราใช้ปกติเราคิด เห็นไหม แล้วเรื่องของกรรม มันเป็นสภาวะแบบนั้น มันเป็นสภาวะแบบว่า เราคิดไม่ออก เราคิดไม่ได้

แต่เวลามันโปร่งใสคิดได้ดีหมดเลย ขนาดความคิดแบบนี้ ความคิดแบบเราใช้ดำรงชีวิตมันยังเป็นสภาวะแบบนี้เลย แล้วความคิดจากภายในล่ะ ความคิดจากโลกุตระธรรมนะ ปัญญาจากโลกุตระธรรม มันถึงต้องอาศัยสมาธินี้เป็นพื้นฐาน สมาธิดำมันนี้เป็นพื้นฐานขึ้นมา สมาธิมันเกิดมาจากไหน เราकिनอ่อนนอนอุ่น เราก็สบายใจเราก็อยากทำงานอะไรใหม่ เราหิวเรากระหายเราทำงานไปเราก็เหนื่อยล้า เห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตมันอึดเต็มของมัน ทำความสงบอึดเต็มของมันขึ้นมา งานที่มันเป็นไปมันก็งานในการชำระกิเลสใจ แต่ถ้ามันหิวกระหายอยู่ มันก็งานของโลกๆ นี่แหละ มันต้องการรูป รส กลิ่น เสียง บ่วงของมาร พวงดอกไม้แห่งมาร มารในหัวใจมันก็จุดกระชากลากไป ชีวิตมันเป็นสภาวะแบบนี้ นี่ชีวิตแบบนี้ แล้วถ้ามันเป็นไปล่ะ มันเป็นไป ถ้าเราไม่ทำมัน มันก็ต้องเป็นไปไม่มีต้นไม่มีปลาย ถ้าเราเริ่มทำเดี๋ยวนี้ เราก็รู้ผลเดี๋ยวนี้ ถ้ารู้ผลเดี๋ยวนี้ เราไม่เป็นเหยื่อ

เราเป็นพ่อเป็นแม่คนนะ คุณติ เวลาลูกของเรามันคบเพื่อน แล้วเพื่อนพาไปทำเสียหาย เราสบายใจใหม่ โลกก็เหมือนกัน โลกนี่สิ่งที่เป็นกุศลสิ่งที่เป็นอกุศล สิ่งที่เป็นอกุศลมันมากกว่ากุศลนะ สิ่งที่เป็นพิษในโลกนี้มันมีมาก สิ่งที่เป็นคุณประโยชน์ คุณติ คุณประโยชน์นะ แม้แต่เราเข้าไป

วัด ในวัดเราว่าสิ่งที่เป็นประโยชน์ๆ นะ เรายังไว้ใจไม่ได้เลยเดี๋ยวนี้ เราต้องเลือกต้องคัดของเรา มา
เรามีเขาวนับัญญัติของเรา เราเลือกได้นะ สิ่งที่มีมันเป็นพิษ สิ่งต่างๆ มันซ่อนเร้นไม่ได้หรอก

ศีล เวลาเราคบกัน ศีลนี้มันอยู่ด้วยกันจะรู้ อยู่ด้วยกันๆ ไปจะเห็นเลยศีลสะอาดศีลบริสุทธิ์
หรือศีลค้างพริ้ว เพราะเราอยู่ด้วยกันกินด้วยกัน เห็นไหม ธรรมจะรู้ได้เวลาแสดงธรรมขึ้นมา
เวลาแสดงธรรมออกมา ธรรมต้องเป็นความสะอาดบริสุทธิ์ ธรรมเป็นกลาง ธรรมมันเป็นสมบัติ
ของสาธารณะ แต่ถ้าเป็นธรรมของกิเลสนะ มันธรรมของเรา ธรรมของเรามันประโยชน์ของเรา
เพื่อประโยชน์ของเราๆ ทำอะไรก็เพื่อประโยชน์ของคนนั้นก่อนเห็นไหม

ถ้าเป็นสาธารณะประโยชน์ มันเป็นของสาธารณะ ใครทำแล้วมันได้ผลมาก คุณิ เวลาเรา
ทำบุญกุศล ทำเพื่อประโยชน์เห็นไหม อย่างนี้เป็นบุญกุศลมหาศาลเลย ถ้าทำเพื่อเราเห็นไหม ทำ
แล้วต้องให้ประกาศเกียรติคุณ เกียรติศักดิ์กับเรานี้ ถ้าเขาไม่ประกาศเราก็เป็นทุกข์แล้ว แล้วเขา
ประกาศเขาจะประกาศผิดประกาศถูกนะ เราทำไปจำนวนเท่านั้น เขาประกาศน้อยกว่า เอ...เขา
ถือโกงเราหรือเปล่า เพราะโลกธรรม ๘ ต้องการให้เขาสรรเสริญนินทาไป

แต่เราทำประโยชน์ของเรา ทำแล้วก็แล้วกัน ทิ้งเหวเห็นไหม ความทิ้งเหวนี่บุญกุศล
มหาศาลเลย เพราะอะไร? เพราะกิเลสมันแย่งไปไม่ได้ ทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ ทำแล้วก็แล้วกันไป
แต่ถ้ามันทำแล้วต้องการ กิเลสมันแย่งไปครึ่งหนึ่ง นี่ปฏิกาหก ของที่เราได้มาได้ด้วยความบริสุทธิ์
คราวนี้เราทำด้วยความรื่นเริง ด้วยความแจ่มใส ทำไปแล้วมีความแจ่มใส เห็นไหม ปฏิกาหก ผู้รับ
รับด้วยความบริสุทธิ์ รับด้วยความบริสุทธิ์เพราะอะไร? เพราะเป็นสมบัติของโลก มันเป็นวัตถุ
ศาสนวัตถุ ศาสนธรรม ศาสนบุคคล ถ้ามันสะอาดบริสุทธิ์ มันก็บริหารจัดการไป มันก็เป็นสมบัติ
ของโลก สมบัติของโลกมันก็เป็นอนิจจัง

แต่ถ้าธรรมะมันเป็นความจริง จะว่าเป็นนิจจังกี่ว่ามันเป็นความจริง เป็นขั้นตอนของมัน
แล้วอนิจจังมันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร ก็เกิดขึ้นมาจากอนิจจันี้แหละ ก็เพราะมันเป็นอนิจจัง มันแปร
สภาพตลอดเวลา เราถึงพยายามใคร่ครวญขึ้นมาให้มันคงที่ ให้จิตมันตั้งมั่นเอกัคคตารมณ์ มีปัญญา
ขึ้นมา ปัญญาใคร่ครวญจนสะอาดบริสุทธิ์ขึ้นไป สิ่งที่เป็นสะอาดบริสุทธิ์เห็นไหม เพราะอะไร สิ่ง
ที่เป็นวัตถุ มันย่อยสลายได้ มันเสื่อมสภาพได้

แต่หัวใจที่มันเป็นนิจจัง มันเอาอะไรไปย่อยสลาย มันเป็นความรู้สึก ความรู้สึกแล้วจะไป
ให้ค่ากับมันได้ละ แต่ความให้ค่าอันนั้น ถ้าบอกว่ามันเป็นไปไม่ได้ แล้วความรู้สึกมันมาจากไหน

ความรู้สึกในหัวใจของเราที่มันเป็นอนิจจังอยู่ ที่มันแปรสภาพอยู่กับความที่มันคงที่ส่วนหนึ่ง ใคร
เป็นใครก็ได้

ถ้าใครรู้ได้เห็นไหม ความบริสุทธิ์สะอาดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังทำให้ไม่ได้
เลย ยังไม่มีใครสามารถทำกรรมดีหรือทำให้สะอาดบริสุทธิ์ได้ ความสะอาดบริสุทธิ์ของบุคคลคน
นั้น คนนั้นต้องเป็นใครเองเห็นไหม ทำแล้วมันอาจหาญขนาดนี้ เวลามันเป็นขึ้นมาในหัวใจนี้
หัวใจนั้นเป็นผู้รับรู้อย่าง หัวใจนั้นเป็นผู้สะอาดเอง เห็นไหม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์ พยากรณ์ตามความเป็นจริงเท่านั้น พระอรหันต์
ในสมัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ไปหาพระที่กิริยาท่าทาง ทางโลกเขาไม่ค่อยเชื่อถือกัน
เห็นไหม พระอรหันต์อายุ ๗ ขวบ หรือพระอรหันต์ที่ว่าร่างกายค่อม พระไปลูบหัวเล่นกันนะ องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “อย่านะ นั่นพระอรหันต์นะ เป็นบาปเป็นกรรมของเธอ”

ขณะที่บางคนนิมนต์ละอายนิมนต์อ่อนหวานมาก เห็นไหม บอกว่า “นี่เป็นพระ
อรหันต์”

พระพุทธเจ้าบอก “ไม่ใช่หรอก ไม่ใช่ เพราะว่าชาติที่แล้วเขาเคยเป็นราชสีห์ เขามีความนึ
มณฑลสภาวะแบบนั้น” สิ่งนี้พระพุทธเจ้าพยากรณ์ตามความเป็นจริงอันนั้นต่างหาก พยากรณ์ตาม
ความเป็นจริงว่ามันเป็นจริงตามนั้น

แต่ถ้าการกระทำของเรา เราทำของเราขึ้นมาในหัวใจของเราขึ้นมา แล้วมันเป็นจริงของเรา
ขึ้นมาละ สิ่งที่มีมันหมุนเวียนอยู่อย่างนี้มันหยุดของมันได้ แล้วมันจะเห็นสภาวะเลย เห็นสภาวะ
ตั้งแต่เกิด เห็นสภาวะตั้งแต่ดับ ถ้ามันดับ มันดับแล้วไปไหน จิตนี้ออกจากร่างแล้วจะต่อไป
อย่างไร แล้วก็ถ้ามันดับเดี๋ยวนี้ มันดับเดี๋ยวนี้ มันสิ้นสุคติเลยเดี๋ยวนี้ มันอยู่กับเราเดี๋ยวนี้ มันอึดเต็ม
เดี๋ยวนี้ มันคงที่อย่างนี้ สิ่งนี้มันเกิดขึ้นมาได้จากถ้าเรามีศรัทธามีความเชื่อของเราละ ธรรมอย่างนี้
มันเกิดมาจากหัวใจของเรา ธรรมอย่างนี้เป็นธรรมะส่วนบุคคล

ธรรมะส่วนบุคคลเพราะอะไร? เพราะเวลาเกิดสมาธิ ใหม่ ๆ เราทำไม่เป็น ก็มีครูบาอาจารย์
คอยชี้แนะ แล้วเวลาก้าวเดินของปัญญา เราก็ทำไม่ถูกต้อง ครูบาอาจารย์ก็คอยชี้แนะ แล้วถ้ามันยังเป็น
อนิจจังอยู่ มันยังแปรสภาพอยู่ มันก็แปรสภาพอย่างนี้ แล้วถ้ามันเกิดคงที่ ขณะจิตที่มันพลิกแล้ว

มันเป็นจริงขึ้นมา มันก็คงที่ของเราอย่างนี้ นี่ใครเห็นกับเรา เราผู้ของเราจะ ใครจะพยากรณ์ไม่พยากรณ์ มันเป็นความรู้ของเราแน่นอนอยู่แล้ว

แล้วถ้าเกิดผู้ที่รู้จริงเห็นใหม่ ชุ่มมสากจุกา เอตมมุงคฺมุตตมฺ ความจริงมันเหมือนกัน มันต้องพูดเหมือนกัน ถ้าพูดเหมือนกัน มันก็เป็นความจริงเหมือนกัน แล้วคนไม่เคยรู้คนไม่เคยเห็นพูดไม่ได้ ถ้าคนรู้คนเห็นพูดออกมาแล้วก็เหมือนกัน ถ้าเหมือนกันมันก็อันเดียวกัน ความรู้สึกอันเดียวกันอย่างนี้ มันเกิดจากหัวใจเรานี้ เกิดจากสิ่งที่เป็นนามธรรมนี้ มันกลับเป็นของที่มีคุณค่า เป็นของที่เราเป็นเจ้าของมัน

แต่ถ้าขณะที่เป็นนามธรรม หัวใจที่เป็นปัจจุบันนี้เราไม่ได้เป็นเจ้าของมัน เพราะเราไม่มีอำนาจควบคุมมัน เห็นใหม่ เพราะมันมีมาร มันมีวิชา มีความไม่รู้มันขับไล่ไป ความรู้สึกเป็นเราส่วนหนึ่ง แต่ความรู้สึกที่วิชาเข้ามาอาศัยด้วย อาศัยครอบงำอย่างนี้ส่วนหนึ่งเห็นใหม่ แต่เวลาพอสะอาดบริสุทธิ์แล้วนี้ มันเป็นของเรา ไม่มีมาร ไม่มีใครมาเป็นส่วนแบ่ง ไม่มีกิเลสมาครอบงำ ไม่มีการครอบงำ แล้วใครจะหลอกเราละ แต่ที่มันหลอกเรานี้ เราหลอกตัวเองก่อน นี่มารมันหลอกตัวเราเองก่อน เราหลอกจากภายในหัวใจ แล้วเราก็จะเคลื่อนไปตามกระแสของโลก

แต่ถ้าอันนี้มันสะอาดบริสุทธิ์ ใครจะหลอกเราไม่ได้หรอก เราใช้ชีวิตไปกับเขา รู้ตามความเป็นจริงไปกับเขา ถึงที่สุดแล้วนะ สุขอันนี้มันเป็นวิมุตติสุขในหัวใจเรา แล้วมันก็จะดับไปกับเราดับจากชาตินี้แหละ แต่มันไม่เคยดับ มันจะมีของมันตลอดไป แต่มันดับจากชาตินี้เพราะอะไร? เพราะชาตินี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังต้องปรินิพพาน อัครสาวกต่างๆ ต้องปรินิพพานไป เราก็ต้องดับไป ดับเฉพาะร่างกายนี้ หัวใจจะคงที่ไปกับเรา เป็นความสุขของเรา เอวัง